

SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. HENRYKA SIENKIEWICZA W BOBOLICACH

NA LATA 2019 – 2021

Wrzesień 2019r.

WSTĘP

Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania .

Wychowanie to wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Wychowanie jest procesem, który odbywa się w każdym momencie życia dziecka.

Profilaktyka to wspieranie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie i likwidowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Program wychowawczo – profilaktyczny szkoły uwzględnia całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi w zależności od potrzeb uczniów – zarówno w zakresie wspierania dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak i zapobiegania i przeciwdziałania zachowaniom problemowym. Dostosowany jest również do potrzeb naszego środowiska szkolnego i lokalnego. Program uwzględnia wnioski z przeprowadzonej diagnozy potrzeb wychowawczych i środowiskowych danej społeczności szkolnej.

Program przeznaczony jest do realizacji przez wychowawców klas podczas godzin z wychowawcą we współpracy z nauczycielami wszystkich przedmiotów, pedagogiem szkolnym, pielęgniarką w środowisku szkolnym, pozostałymi pracownikami oraz z rodzicami.

PODSTAWA PRAWNA

1. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
2. Konwencja o prawach dziecka z dnia 20.11.1989 r. /Dz. U. Nr 120/1991/
3. Artykuł 72.1. i 72.2. Konstytucji RP z dnia 02.04.1997 r. /Dz. U. Nr 78/1997/
4. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 Prawo Oświatowe* oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej
5. Karta Nauczyciela;
6. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Rozporządzenie

Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

7. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 25 sierpnia 2017r., poz. 1591)
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 24 sierpnia 2017r., poz. 1578)

DIAGNOZA POTRZEB

Na podstawie analizy dostępnych w szkole dokumentów: programów wychowania i profilaktyki, raportów, np. z ewaluacji wewnętrznej, zewnętrznej, badań wcześniej prowadzonych w szkole, dzienników, dokumentacji szkolnej prowadzonej przez pedagoga, wychowawców, obserwacji, wywiadów, ankiet określone zostały mocne i słabe strony szkoły.

Mocne strony szkoły (czynniki chroniące)

Szkoła uczy:

- postaw patriotycznych, obywatelskich, bycia członkiem rodziny, przywiązania do małej ojczyzny,
- przeciwdziałania agresji, patologii,
- zdrowego stylu życia,
- wspierania uczniów przez nauczycieli,
- przestrzegania praw, norm zachowania, wartości i autorytetów społecznych,
- sprawiedliwej oceny zachowania,
- rozbudzania ciekawości poznawczej uczniów,
- kształtowania aktywności fizycznej,
- przynależności do pozytywnej grupy rówieśniczej,
- poszanowania godności ucznia,
- otwartości w przekazywaniu rodzicom informacji dotyczących szkoły,

- umiejętności rozpoznawania problemów oraz szukania pomocy u wychowawcy, pedagoga, kolegi, koleżanki,
- postaw asertywnych,
- rodziców zainteresowania nauką szkolną, osiągnięciami dziecka oraz jego frekwencją,
- korzystania z różnorodnych programów profilaktycznych promujących zdrowie, bezpieczeństwo, warsztatów integrujących zespoły klasowe,

Słabe strony szkoły (czynniki ryzyka):

- wczesny wiek inicjacji nikotynowej i alkoholowej,
- niedojrzałość emocjonalna i społeczna,
- wczesne zachowania ryzykowne – przemoc, cyberprzemoc, agresja słowna, psychiczna, fizyczna,
- nierealistyczne oczekiwania wobec siebie i otoczenia,
- brak poczucia bezpieczeństwa w szkole wg niektórych uczniów,
- niesystematyczność uczniów w uczęszczaniu na zajęcia szkolne, niska frekwencja oraz zbyt błahe powody zwalniania i usprawiedliwiania nieobecności dziecka,
- ograniczona oferta zajęć pozalekcyjnych,
- stosowanie niekonsekwentnych zasad wychowania dziecka przez rodziców i ich wpływu na niepowodzenia szkolne,
- negatywny stosunek do obowiązków szkolnych, brak zainteresowania nauką – niepowodzenia szkolne niektórych uczniów,
- znajomość w środowisku pozaszkolnym osób stosujących środki uzależniające,
- brak wsparcia rodziców przy organizacji czasu wolnego dziecka po lekcjach,
- naruszenie dyscypliny szkolnej.

CEL GŁÓWNY:

Kształtowanie integralnego rozwoju człowieka we wszystkich sferach osobowości (fizycznej, intelektualnej, emocjonalnej, społecznej i duchowej) oraz ducha tolerancji poprzez organizowanie działań zmierzających do zdobywania wiedzy oraz umiejętności pozwalającym sprostać wyzwaniom dorosłego życia.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Wspieranie indywidualnego rozwoju ucznia.
- Przygotowanie ucznia do życia w rodzinie, szkole, społeczności lokalnej, państwie i we wspólnocie europejskiej,
- Kształtowanie umiejętności skutecznego i właściwego komunikowania się oraz wyrażania swoich myśli, odczuć i emocji,
- Uczenie dostrzegania i akceptowania różnic między ludźmi,
- Uważliwanie na potrzeby drugiego człowieka, uczenie empatii i tolerancji,
- Rozwijanie umiejętności akceptacji siebie,
- Kształtowanie zainteresowań i wrażliwości poznawczej,
- Rozbudzanie wewnętrznej potrzeby uczenia się, samodoskonalenia, samowychowania, odkrywania świata, badania relacji między różnymi zjawiskami i dziedzinami działalności człowieka,
- Uczenie samodzielności, odpowiedzialności za siebie i innych, szacunku dla zdrowia i życia człowieka,
- Uczenie szacunku do tradycji, do dóbr kultury, symboli narodowych, szkolnych i kształtowanie postaw patriotycznych,
- Wprowadzanie w tradycję kultury regionalnej, narodowej, europejskiej i światowej,
- Wspieranie w osiągnięciu własnych celów życiowych,
- Rozwijanie aktywności społecznej, umiejętności współpracy w zespole,
- Przeciwdziałanie destrukcyjnym czynnikom: ryzyko utraty zdrowia i bezpieczeństwa, stresy rodzinne i szkolne, izolacja społeczna, alkoholizm, nikotynizm, narkomania, dopalacze, przemoc, cyberprzemoc, przestępczość,
- Wyrabianie umiejętności dokonywania właściwych wyborów uwzględniających własne zdrowie oraz innych ludzi,
- Kształtowanie postaw asertywnych w sytuacji presji społecznej oraz w chwilach zagrożeń, Przeciwdziałanie zachowaniom dysfunkcyjnym,
- Budzenie odpowiedzialności za własne zachowanie, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny, pracy i zabawy, nauki i wypoczynku,
- Uczenie odpowiedzialności dbania o własne zdrowie fizyczne i psychiczne oraz zdrowy styl życia,
- Włączanie uczniów do współdecydowania o ważnych sprawach szkoły,
- Wspomaganie rozwoju uczniów pod kątem wyboru przyszłego zawodu,

- Przygotowanie uczniów do wyzwań współczesnego świata poprzez aktywność intelektualną, edukację multimedialną, naukę języków obcych i zachowań prospołecznych,

SYLWETKA ABSOLWENTA.

1. Stanowi wzór do naśladowania dla wszystkich uczniów szkoły.
2. Spełnia wymagania na ocenę wzorową zawarte w WSO – zachowanie.
3. W pełni przestrzega praw i obowiązków ucznia zawartych w Statucie Szkoły
4. Godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz.
5. Ma poczucie własnej godności i wartości, zna i przestrzega prawa człowieka i dziecka.
6. Umie podejmować decyzje i ponosić za nie odpowiedzialność.
7. Wiedzę i umiejętności potrafi zastosować w praktyce i jest dobrze przygotowany do następnego etapu nauki.
8. Zna języki obce.
9. Potrafi posługiwać się technologią komputerową.
10. Odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości.
11. Wie co oznacza empatia i potrafi podejmować pracę zespołową.
12. Potrafi nazywać swoje emocje i radzić sobie z nimi.
13. Jest otwarty na innych, szczerzy i życzliwy, wrażliwy na potrzeby i krzywdę innych.
14. Jest asertywny i ma poczucie humoru.
15. Dbą o swoje zdrowie i otoczenie, dostrzega problemy i zagrożenia.
16. Jest przedsiębiorczy i kreatywny.
17. Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy.
18. Wierzy w swoje możliwości.
19. Jest samodzielny, uczciwy, tolerancyjny, odpowiedzialny i twórczy.
20. Zna swoje słabe i mocne strony, ma sprecyzowane zainteresowania i wie jak je rozwijać.
21. Rozumie potrzebę pielęgnowania tradycji, zna i szanuje polskie dziedzictwo kulturowe i jest otwarty na europejskie i światowe wartości kulturowe.
22. Docenia wartość rodziny, zna i akceptuje swoje w niej miejsce.
23. Jest człowiekiem i obywatelem uczciwym, zawsze przestrzegającym zasad, odpowiedzialnym, szanującym siebie i innych, wykazującym troskę o innych i mającym poczucie bycia obywatelem Polski.

DZIAŁANIA I FORMY REALIZACJI ZADAŃ WYCHOWAWCZO PROFILAKTYCZNYCH

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach I – III

OBSZAR	ZADANIA	DZIAŁANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia;	Dbamy o zdrowie – pojęcie zdrowia i choroby, choroby rudnych rąk, choroby zakaźne i wirusowe, bakteryjne, słuchu wzroku.	Pogadanki. Lekcje. Konkursy. Badania profilaktyczne i specjalistyczne	Wychowawcy. Rodzice. Pielęgniarka.
	Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej;	Higiena osobista w szkole i na co dzień (dbanie o czystość osobistą i otoczenia). Racjonalne odżywianie. Wpływ ruchu czynnego na zdrowie człowieka.	Pogadanki. Lekcje. Konkursy. Fluoryzacja. Lekcje profilaktyczne. Udział w programach profilaktycznych. Imprezy sportowo – rekreacyjne.	Wychowawcy. Rodzice. Pielęgniarka.
	Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym;	Propagowanie ruchu na świeżym powietrzu (aktywne spędzanie przerw na boisku szkolnym, gry i zabawy, ćwiczenia na świeżym powietrzu w różnych porach roku). Przygotowanie uczniów do radzenia sobie w różnych sytuacjach (umiejętne rozładowywania emocji, integrowanie ze społecznością szkolną,	Przerwy. Lekcje. Udział w imprezach o charakterze sportowym. Imprezy klasowe, szkolne i środowiskowe. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne.	Wychowawcy. Rodzice. Pielęgniarka. Nauczyciele dyżurujący.

		umiejętność rozwiązywania sytuacji konfliktowych)		
	Kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie;	Dbłość o kręgosłup (prawidłowa postawa w ławce, lekki tornister). Odpowiedni ubiór w zależności od pogody. Racjonalne odżywianie. Drugie śniadanie. Ciepły posiłek – obiad. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego.	Pedagogizacja rodziców. Lekcje. Przerwy. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. Programy profilaktyczne o tematyce zdrowotnej.	Rodzice. Wychowawcy. Nauczyciele dyżurujący. Pielęgniarka.
	Rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku;	Akcje: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi. Zbieranie i segregowanie surowców wtórnych. Dbłość o tereny zielone, teren szkolny i wokół szkoły.	Pogadanki. Apele szkolne. Akcje tematyczne i charytatywne. Konkursy. Lekcje. Działania praktyczne. Programy ekologiczne.	Wychowawcy. Nauczyciele. Samorząd Uczniowski. LOP.
	Kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego;	Pory roku i zjawiska przyrodnicze (rozpoznawanie zjawisk i kształtowanie prawidłowych zachowań zapobiegających utracie zdrowia).	Pogadanki. Lekcje. Apele.	Wychowawcy. Nauczyciele. Straż Pożarna.
	Uświadomienie wpływu przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt i roślin;	Związek przyrody nieożywionej ze zdrowiem ludzi, zwierząt i roślin (zanieczyszczanie powietrza, gleby, wody, lasów itp.)	Pogadanki. Lekcje. Apele. Ścieżki edukacyjne. Konkursy. Zajęcia w terenie. Wycieczki.	Wychowawcy. Nauczyciele. LOP. Nadleśnictwa. Koła łowieckie.
	Kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności	Stres i sposoby radzenia sobie ze stresem. Pozytywne i negatywne emocje. Motywowanie	Lekcje. Dramy. Pogadanki. Konkursy. Zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne. Przerwy.	Wychowawcy. Pedagog. Rodzice. PPPP w Koszalinie.

	adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki	uczniów do udziału w konkursach, zawodach sportowych. Akceptacja własnych wad i zalet. Sposoby rozwiązywania problemów.	Wycieczki. Zajęcia socjoterapeutyczne. Przedstawienia profilaktyczne.	
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych;	Rozwijanie umiejętności komunikacji (formy grzecznościowe, przedstawienie się, zawieranie nowych znajomości, słuchanie, wypowiadanie się)	Pogadanki. Lekcje. Dramy. Zajęcia socjoterapeutyczne. Przerwy.	Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice.
	Rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń;	Analiza przykładowych zachowań uczniów na forum klasy, grupy. Wspólne wyciąganie wniosków i określanie pozytywnych postaw.	Lekcje. Przerwy. Pogadanki. Dyskusje. Zajęcia socjoterapeutyczne. Scenki sytuacyjne.	Wychowawcy. Nauczyciele dyżurujący. Pedagog.
	Kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł;	Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia (wspólne tworzenie klasowego kodeksu zasad, Szkolny Kodeks Zasad i Norm, Prawa i Obowiązki Ucznia).	Wyjazdy do kina, teatru, filharmonii.	Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog. Dyrektor. Rodzice.
	Kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej	Podjęcie działań integracyjnych zespołu klasowego (wzajemne poznawanie siebie, i innych, dostrzeganie swoich potrzeb i potrzeb rówieśników, wzajemna pomoc koleżeńska i współpraca)	Lekcje. Przerwy. Imprezy szkolne i środowiskowe. Wycieczki.	Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog. Dyrektor. Rodzice.

	współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej;			
	Przygotowanie do sprawiedliwego i uczciwego oceniania zachowania własnego i innych ludzi;	Wdrażanie do samooceny i oceny zachowań innych.	Lekcje. Przerwy. Wycieczki. Imprezy klasowe i szkolne.	Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog. Rodzice.
	Zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju;	Rozwijanie samorządności uczniów (wybór samorządu klasowego, Samorządu Szkolnego). Uczenie zasad demokracji. Rola dziecka w rodzinie.	Udział w pracach Samorządu Szkolnym i klasowym. Udział w życiu rodzinnym. Udział w uroczystościach o charakterze narodowym.	Wychowawcy. Opiekun SU. Rodzice.
	Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów.	Rozwijanie tolerancji wobec innych (właściwe postawy wobec osób niepełnosprawnych, starszych i odmiennych kulturowo). Rozwijanie empatii. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności z własne słowa i czyny. Uświadomienie dzieciom, że każdy może popełnić błąd. Przyznanie się i poprawa jest drogą do bycia lepszym człowiekiem.	Udział w akcjach charytatywnych. Zaangażowanie w działalność SKW.	Wychowawcy. Opiekun SU. Opiekun SKW. Rodzice.
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Kształtowanie umiejętności właściwego	Prowadzenie zajęć ukazujących wzorce	Lekcje. Przerwy. Pogadanki. Filmy.	Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice.

	komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedzenia się;	osobowe, właściwe zachowania i postawy w literaturze (podręczniki, lektury). Egzekwowanie właściwego zachowania wobec osób dorosłych i rówieśników. Zwracanie uwagi na kulturę osobistą, kulturę języka.	Wyjazdy do kina, teatru, muzeum. Wyjścia do Biblioteki. Wycieczki.	
	Kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła;	Prowadzenie zajęć w oparciu o literaturę zawartą w podręcznikach. Dokonywanie oceny pozytywnych i negatywnych zachowań. Wzmacnianie pozytywnych postaw (postawy prospołeczne i pozytywna komunikacja). Ćwiczenia z uczniami prawidłowej reakcji w sytuacjach konfliktowych.	Lekcje. Pogadanki. Apele. Przerwy. Teatrzyki tematyczne. Scenki sytuacyjne.	Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog. Rodzice.
	Kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym,	Włączanie uczniów w uroczystości klasowe i szkolne. Integracja ze środowiskiem lokalnym poprzez udział w wydarzeniach kulturalnych, regionalnych. Zapraszanie rodziców na uroczystości klasowe i szkolne.	Apele. Zajęcia w Muzeum, Bibliotece Miejskiej i MGOK. Spotkania z ciekawymi ludźmi. Konkursy. Wycieczki na terenie miasta i po najbliższej okolicy.	Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice. Dyrektor.

	szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność;			
	Kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci;	Zachęcanie do korzystania ze zbiorów biblioteki szkolnej i Biblioteki Miejskiej. Upowszechnianie czytelnictwa, rozwijanie kompetencji czytelniczych uczniów. Zapozdawanie uczniów z lokalnymi dziełami sztuki poprzez udział w zajęciach muzealnych. Rozwijanie wrażliwości na kulturę i sztukę poprzez wyjazdy do teatru, muzeum.	Lekcje biblioteczne. Lekcje muzealne. Wyjazdy do teatru, muzeum. Wycieczki. Gazetki, wystawy szkolne. Program czytelniczy.	Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice.
	Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji;	Wpajanie szacunku i tolerancji do odmiennych poglądów ludzi, religii. Rozwijanie postaw tolerancji wobec innych (osoby niepełnosprawne, odmienne kulturowo).	Lekcje. Pogadanki. Apele. Imprezy lokalne, współpraca z instytucjami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi.	Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog.
	Inspirowanie do	Zachęcanie do aktywnego	Lekcje. Uroczystości	Wychowawcy. Nauczyciele.

podejmowania aktywności i inicjatyw oraz pracy zespołowej, wspomaganie działań służących kształtowaniu własnego wizerunku i otoczenia;	udziału w konkursach, imprezach klasowych, szkolnych i lokalnych. Kształtowanie umiejętności pracy w grupie.	klasowe, szkolne, lokalne. Konkursy.	
Przygotowanie do radzenia sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów;	Podejmowanie działań praktycznych służących nauce radzenia sobie w życiu codziennym (zachowanie się podczas robienia zakupów (sklepek szkolny), zachowanie w środkach komunikacji publicznej, restauracjach). Przybliżanie uczniom zawodów swoich rodziców, zawodów innych ludzi. Kształcenie szacunku dla pracy wszystkich ludzi.	Lekcje. Pogadanki. Przerwy. Wycieczki.	Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice.
Przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań;	Zachęcanie od korzystania z oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych. Uświadamianie uczniom potrzeby prezentowania swoich umiejętności na forum.	Lekcje. Apele. Uroczystości klasowe, szkolne, lokalne. Konkursy.	Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice.
Wstępne kształtowanie postaw wyrażających szacunek do symboli i tradycji narodowych oraz tradycji związanych z rodziną, szkołą i społecznością lokalną;	Zapoznanie z symbolami narodowych. Znajomość słów i melodii hymnu narodowego i pieśni szkolnej. Kulturalne zachowanie podczas uroczystości szkolnych, w miejscach Pamięci Narodowej, w kościele i na	Lekcje. Uroczystości szkolne i lokalne. Konkursy. Gazetki.	Wychowawcy. Nauczyciele. Dyrektor. Rodzice.

	<p>cmentarzu. Dbanie o odpowiedni strój w czasie świąt szkolnych, akademii. Poznanie sylwetki patrona szkoły i troska o pamiątki po nim. Udział w obchodach dnia Patrona. Angażowanie uczniów do przygotowania gazetek klasowych, szkolnych, związanych z ważnymi rocznicami (Święto Niepodległości, Dzień Flagi, Konstytucji 3 Maja, Dzień Patrona). Kultywowanie tradycji i wartości rodzinnych,</p>		
<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji;</p>	<p>Angażowanie do aktywnego uczestnictwa w zajęciach muzycznych, plastycznych, ruchowych, słowno – werbalnych.</p>	<p>Lekcje. Zajęcia pozalekcyjne. Konkursy. Innowacje.</p>	<p>Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog.</p>
<p>Kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania;</p>	<p>Stosowanie nagród i pochwał w celu wzmacniania pozytywnych postaw. Zachęcanie do odkrywania własnych zainteresowań i rozwijania ich. Uczenie zaradności w domu i szkole (organizacja miejsca pracy i nauki, dbałość i rzeczy osobiste i mienie szkolne, uczenie oszczędności)</p>	<p>Lekcje. Przerwy. Pogadanki. Konkursy.</p>	<p>Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice.</p>
<p>Kształtowanie świadomości odmienności osób</p>	<p>Poznanie i respektowanie Praw człowieka i Praw Dziecka. Uczenie tolerancji</p>	<p>Lekcje. Przerwy. Pogadanki. Konkursy. Gazetki. Spotkania z</p>	<p>Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog. Rodzice.</p>

	niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw.	wobec osób niepełnosprawnych, innej narodowości, innego wyznania i tradycji kulturowej.	osobami niepełnosprawnymi.	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach nadzwyczajnych;	Zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa w różnych porach roku (w szkole, w domu, w drodze do szkoły, na placu zabaw, wycieczki, imprezy szkolne, góry, las, jezioro, morze). Nuka pierwszej pomocy przedmedycznej (znajomość numerów alarmowych). Zapoznanie i utrwalanie zasad podczas akcji ewakuacyjnej w szkole (regulamin ewakuacji, droga ewakuacyjna). Kształtowanie świadomości zagrożeń ze środowiska naturalnego (nagła zmiana pogody, ulewne deszcze, pożar, burze, nawałnice). Zapobieganie konfliktom w środowisku szkolnym, przeciwdziałanie agresji i przemocy. Nauka asertywnych zachowań. Przekazanie wiedzy nt. szkodliwego działania używek. Zapoznanie z konsekwencjami ryzykownych zachowań. Uświadomienie rodzicom	Lekcje. Ćwiczenia praktyczne. Apele. Przerwy. Programy profilaktyczne. Gazetki. Ulotki. Konkursy.	Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog. Dyrektor.

		konsekwencji prawnych związanych z przejawami przemocy i agresji u dzieci.		
	<p>Kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, Internetu i multimediów;</p>	<p>Wpojenie uczniom zasad korzystania z komputera (ergonomia), Internetu (cyberprzemoc), urządzeń mobilnych, TV, gier komputerowych. Nauka segregowania informacji pozyskanych z różnych źródeł na pozytywne i negatywne. Wskazywanie zagrożeń wynikających z zawierania wirtualnych znajomości. Uświadomienie rodzicom konsekwencji prawnych łamania zasad bezpieczeństwa dziecka w sieci.</p>	<p>Lekcje. Pogadanki. Teatrzyki. Gazetki. Akcje profilaktyczne.</p>	<p>Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog.</p>
	<p>Przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania</p>	<p>Zapoznanie i egzekwowanie zasad dotyczących bezpieczeństwa (regulamin klasopracowni, sali gimnastycznej, korzystania z urządzeń zewnętrznych pracowni komputerowej, Zapoznanie z zasadami</p>	<p>Lekcje. Przerwy. Spacery. Pogadanki. Spotkania z policją, strażą miejską. Wykorzystanie monitoringu.</p>	<p>Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog.</p>

	się po drogach;	bezpiecznego poruszania się po ulicy pieszego i rowerzysty. Wpajanie i egzekwowanie zasad bezpieczeństwa podczas przerw.		
	Przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym;	Wpajanie zasad bezpiecznego i rozsądnego korzystania z urządzeń cyfrowych (netykieta). Wskazywanie niepożądanych zachowań innych osób korzystających z technologii informacyjno – komunikacyjnej, z Internetu.	Lekcje. Przerwy. Pogadanki. Apele. Spotkania z policją.	Wychowawcy. Nauczyciele. Pedagog. Rodzice.
	Kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy.	Wpajanie zasad celowości utrzymywania ładu i porządku w szkole i w domu (bezpieczeństwo). Kontrolowanie i egzekwowanie ładu podczas lekcji i po jej zakończeniu, w czasie przerwy, podczas korzystania z toalety, stołówki, terenu przyszkolnego, podczas oczekiwania na autobus szkolny.	Lekcje. Przerwy. Boisko szkolne.	Wychowawcy. Nauczyciele. Rodzice.

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasie IV.

OBSZAR	ZADANIA	DZIAŁANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu.	Czym jest stres i jak sobie z nim radzić? Przyczyny powstawania stresu. Rozumienie czynników powodujących pozytywny i negatywny wpływ na samopoczucie (przed klasówką, odpytywanie, prezentowanie własnego zdania, przemoc psychiczna)	Lekcje wychowawcze, pogadanki, ćwiczenia praktyczne, indywidualne i grupowe, drama, zajęcia warsztatowe i zajęcia socjoterapeutyczne.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice
	Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania.	Co nas motywuje do działania? Motywowanie do aktywności sportowej, artystycznej, intelektualnej, charytatywnej.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, lekcje przedmiotowe, zajęcia sportowe, koła zainteresowań, konkursy	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Opiekunowie kół zainteresowań i organizacji (SKW) Rodzice
	Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie.	Identyfikowanie swoich mocnych i słabych stron – autoportret. Akceptacja własnych zalet i wad.	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, pogadanki	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Rodzice
	Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny, i trudny.	Zapewnienie uczniom opieki oraz pomocy psychologiczno – pedagogicznej. Sposoby rozwiązywania własnych problemów w grupie rówieśniczej, klasie, szkole, środowisku domowym.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia z pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zajęcia świetlicowe	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice
	Kształtowanie postaw prozdrowotnych	Dbamy o zdrowie – pojęcie zdrowia i choroby. Choroby	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów

	poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia.	brudnych rąk, zakaźne, wirusowe, bakteryjne, słuchu, wzroku. Higiena osobista w szkole i na co dzień, ubieranie się odpowiednio do pogody. Zasady racjonalnego odżywiania i skutki niewłaściwego odżywiania. Dbanie o nasz kręgosłup – lekki tornister. Wpływ wielogodzinnego korzystania z komputera na zdrowie człowieka. Utrwalanie zasad udzielania pierwszej pomocy. Uczestniczenie uczniów w programach profilaktycznych promujących zdrowie. Dostosowanie stanowiska ucznia w zależności od wzrostu jego użytkownika.	spotkania z pielęgniarką, programy profilaktyczne, teatrzyki, konkursy, ważenie plecaków, pomiar uczniów (dwa razy w roku), aktywność fizyczna na świeżym powietrzu	Nauczyciele świetlicy Pedagog Pielęgniarka Rodzice
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania.	Sposoby porozumiewania się z innymi ludźmi – kultura na co dzień. Nauka wyrażania własnego zdania. Nawiązywanie dobrych relacji z innymi, współpracy – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, przerwy, pogadanki, scenki, zajęcia warsztatowe, zajęcia świetlicowe, zajęcia biblioteczne	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Nauczyciel biblioteki Rodzice
	Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb.	Czym jest asertywność? – rozpoznawanie postaw asertywnych. Nauka mówienia nie w relacjach uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – rodzic, w sytuacjach	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, zajęcia świetlicowe, pogadanka, praca w grupie, zajęcia warsztatowe scenki	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice

		zagrożających człowiekowi.	dramowe,	
	Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi.	Dostrzeganie ludzi potrzebujących pomocy, np. kolegów, sąsiadów, innych osób potrzebujących. Praca na rzecz innej osoby, klasy, szkoły, środowiska.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, Samorząd SKW, apele, pomoc koleżeńska, biblioteka	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice Opiekunowie Samorządu Nauczyciel biblioteki
	Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób.	Wyrażanie szacunku wobec siebie, osób, wspólnot osób oraz symboli w sytuacjach codziennych oraz uroczystości szkolnych, państwowych poprzez prezentowanie właściwych zachowań (wobec hymnu, sztandaru szkoły, symboli narodowych, strój szkolny – galowy) Rozwijanie tolerancji wobec innych. Kształtowanie właściwych postaw wobec osób niepełnosprawnych, starszych, odmiennych kulturowo, o innych poglądach, przynależności religijnej, kolorze skóry. Poznanie pozytywnych wzorców godnych naśladowania.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, Uczestnictwo w apelach okolicznościowych, uroczystościach szkolnych, środowiskowych, państwowych. Filmy edukacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice
	Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji.	Wchodzenie w relacje z innymi osobami – rówieśnikami, nauczycielami, rodzicami. Rozpoznawanie i współtworzenie różnych	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, SKW, zajęcia świetlicowe, współpraca w grupie,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Opiekunowie SKW Rodzice

		wspólnot osób, np. rodzinę, klasę, szkołę, państwo. Zawieranie przez uczniów: koleżeństwa, przyjaźni.		
	Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej.	Przestrzeganie zasad obowiązujących w szkole, we wspólnocie osób której uczeń jest członkiem. Naśladowanie i przyjmowanie wzorców zachowań na podstawie doświadczeń z życia oraz przykładów z literatury, filmów. Budowanie pozytywnych relacji : miłość, przyjaźń, koleżeństwo.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, zajęcia świetlicowe, pogadanki, praca w grupach	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka	Prezentowanie własnych zainteresowań. Wpływ zainteresowań na rozwój intelektualny człowieka. Jakie zainteresowania można rozwijać w szkole? Zawody naszych rodziców.	Lekcje wychowawcze, zajęcia dodatkowe na terenie szkoły i poza szkołą	Wychowawcy Opiekunowie zajęć dodatkowych Rodzice
	Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania	Dostrzeganie wartości prawdy, piękna, dobra, szacunku dla człowieka. Poznanie praw człowieka i praw dziecka. Poznanie i respektowanie praw i obowiązków ucznia. Kary i nagrody, ocenianie – statut, WSO Szkolny Kodeks Zasad i Norm. Klasowy Kodeks Zachowania.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, zajęcia warsztatowe,	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice

	Kształtowanie pozytywnego szacunku do procesu kształcenia	Jak powinniśmy się uczyć? Rozwijanie szacunku dla wiedzy, wyrabiania pasji, poznawania świata. Korzystanie z różnych źródeł informacji. Pomoc w pokonywaniu trudności w nauce (pomoc psychologiczno – pedagogiczna, pomoc koleżeńska)	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, logopedyczne, dydaktyczno – wyrównawcze,	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice
	Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze	Poznawanie historii i tradycji swojej okolicy, regionu, Polski. Uczestniczenie w koncertach muzykalniających, przedstawieniach teatralnych, wyjazdy do kina, wyjścia do muzeum, biblioteki. Uczestniczenie w wydarzeniach kulturalnych na terenie szkoły i najbliższego otoczenia. Zapoznanie z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”. Aktywne uczestnictwo w obchodach Dnia Patrona Szkoły.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, apele, uroczystości lokalne, akademie, konkursy, gazetki szkolne, klasowe, lekcje muzealne, biblioteczne	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy i biblioteki Dyrektor Rodzice
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów	Zapobieganie konfliktom w klasie i w szkole. Dbanie o piękną polszczyznę, nieużywanie wulgaryzmów. Przeciwdziałanie agresji słownej, psychicznej i fizycznej.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, Zajęcia warsztatowe, apele, pogadanki, rozmowy u pedagoga, teatrzyk, filmy	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Dyrektor Rodzice

		<p>Uczenie rozwiązywania problemów pojawiających się w szkole.</p> <p>Rozumienie zasad komunikacji werbalnej i niewerbalnej i ich znaczenia w relacjach rówieśniczych, uczeń – nauczyciel, uczeń – pracownik.</p> <p>Przyjmowanie odpowiedzialności za manifestowane reakcje, wypowiedane i pisane słowo będące przyczyną konfliktów.</p>	<p>edukacyjne, spotkania ze specjalistami</p>	
	<p>Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję</p>	<p>Kształtowanie umiejętności wyrażania własnego zdania, poglądów.</p> <p>Poznanie zasad dyskusji i ich stosowanie w szkole, rodzinie, środowisku.</p> <p>Umożliwianie każdemu dziecku wyrażania własnego zdania, poglądu.</p>	<p>Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, biblioteka, praca w grupach, prezentacja przygotowanego materiału na forum klasy, szkoły</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice</p>
	<p>Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych</p>	<p>Wpojenie uczniom zasad korzystania z komputera (ergonomia), Internetu (cyberprzemoc), urządzeń mobilnych, TV, gier komputerowych.</p> <p>Krytyczne ocenianie informacji oraz ich źródeł, w szczególności związanych z Internetem.</p> <p>Wskazywanie zagrożeń wynikających z zawierania wirtualnych znajomości.</p>	<p>Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, zajęcia świetlicowe, spotkania ze specjalistami</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice</p>

		<p>Uświadomienie rodzicom konsekwencji prawnych łamania zasad bezpieczeństwa dziecka w sieci.</p> <p>Wpajanie zasad bezpiecznego i rozsądnego korzystania z urządzeń cyfrowych (netykieta).</p> <p>Wskazywanie niepożądanych zachowań innych osób korzystających z technologii informacyjno – komunikacyjnej, z Internetu.</p>		
Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych	<p>Dostarczenie wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych.</p> <p>Zapoznanie uczniów z rodzajami substancji niebezpiecznych dla zdrowia oraz z ich szkodliwością (papierosy, e-papierosy, alkohol, napoje energetyzujące, środki psychoaktywne oraz leki).</p> <p>Szukanie pomocy w przypadku zaistniałego problemu.</p>	<p>Lekcje wychowawcze, WDŻ, programy profilaktyczne, zajęcia warsztatowe, gazetki, apele, konkursy, ulotki</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy</p> <p>Pedagog</p> <p>Rodzice</p>	
Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi.	<p>Propagowanie bezpiecznych zachowań w czasie wycieczki zimowego, letniego i podczas niebezpiecznych zjawisk atmosferycznych.</p> <p>Przestrzeganie regulaminów pracowni, na lekcjach</p>	<p>Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, apele, wycieczki, pogadanki, akcje ewakuacyjne, spotkania ze Strażą Miejską, gazetki, konkursy, przerwy</p>	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy</p> <p>Pedagog</p> <p>Rodzice</p>	

		<p>wychowania fizycznego, podczas wycieczek, podczas przerw, w drodze do i ze szkoły (w tym dojazdy), jazdy na rowerze.</p> <p>Poznanie zasad ewakuacji na wypadek zagrożenia pożarowego.</p> <p>Przypomnienie numerów telefonów alarmowych.</p>		
--	--	--	--	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasie V

OBSZAR	ZADANIA	DZIAŁANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują	Motywowanie uczniów do analizy swoich mocnych i słabych stron. Wskazywanie czynników demotywujących uczniów do pracy nad sobą.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, ćwiczenia praktyczne, indywidualne i grupowe, drama, zajęcia warsztatowe i zajęcia socjoterapeutyczne.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice
	Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych	Doskonalenie umiejętności dbałości o własne ciało. Zdrowe odżywianie a choroby cywilizacyjne. Rozwijanie poczucia wpływu i odpowiedzialności na własne samopoczucie i zdrowie.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, lekcje przedmiotowe, zajęcia sportowe, koła zainteresowań, konkursy. Programy profilaktyczne.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Opiekunowie kół zainteresowań i organizacji (SKW) Pedagog Rodzice
	Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania	Poznajowanie sposobów rozwiązywania własnych problemów. Kształtowanie postawy radzenia sobie w	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, pogadanki.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice

	ograniczeń i doskonałości	sytuacji doświadczanych własnych niepowodzeń i ograniczeń.		
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy.	Sposoby porozumiewania się z innymi ludźmi – kultura na co dzień. Nauka wyrażania własnego zdania. Nawiązywanie dobrych relacji z innymi, współpracy – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich. Nauka umiejętności zawierania kompromisów.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, przerwy, pogadanki, scenki, zajęcia warsztatowe, zajęcia świetlicowe, zajęcia biblioteczne	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Nauczyciel biblioteki Rodzice
	Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat).	Angażowanie uczniów do pracy na rzecz innej osoby, klasy, szkoły i rozwijanie postaw altruistycznych. Wzmacnianie u uczniów poczucia potrzeby pomocy innym.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, zajęcia świetlicowe, pogadanka, praca w grupie, akcje charytatywne.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog SKW Rodzice
	Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (Samorząd Uczniowski, klub, drużyna, wspólnota).	Wzmacnianie postaw prospołecznych poprzez zachęcanie uczniów do pracy na rzecz klasy, szkoły, środowiska. Udział w organizacjach szkolnych, lokalnych, sportowych.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, Samorząd SKW, apele, biblioteka.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice Opiekunowie Samorządu Nauczyciel biblioteki
	Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów.	Poznanie pozytywnych wzorców godnych naśladowania zaczerpniętych z literatury, filmu, środowiska.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, Uczestnictwo w apelach okolicznościowych,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice

			uroczystościach szkolnych, środowiskowych, państwowych. Filmy edukacyjne, spotkania z ciekawymi ludźmi	
	Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.	Nauka przejmowania dobrych zachowań innych ludzi (autorytetów) na podstawie doświadczeń ze świata realnego.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, SKW, zajęcia świetlicowe, współpraca w grupie,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Opiekunowie SKW Rodzice
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów.	Zachęcanie uczniów do ciągłego poszukiwania zainteresowań. Prezentowanie nowych zainteresowań. Wpływ zainteresowań na rozwój intelektualny człowieka. Jakie zainteresowania można rozwijać w szkole?	Lekcje wychowawcze, zajęcia dodatkowe na terenie szkoły i poza szkołą	Wychowawcy Opiekunowie zajęć dodatkowych Rodzice
	Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw.	Budowanie systemu wartości – przygotowanie do rozpoznawania podstawowych wartości (prawa, obowiązki, normy, zasady).	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, zajęcia warsztatowe, lekcje biblioteczne.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy, biblioteki. Pedagog Rodzice
	Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji.	Określanie pozytywnych i negatywnych emocji. Doskonalenie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych sytuacjach życiowych:	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, wycieczki, uroczystości okolicznościowe.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy, Pedagog Rodzice

		w szkole, na wycieczce, w kontaktach z innymi, w teatrze, w kinie, w uroczystościach okolicznościowych.		
	Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca.	Egzekwowanie u uczniów właściwego zachowania wobec osób dorosłych, rówieśników w różnych sytuacjach: podczas lekcji, przerw, poza szkołą, na wycieczce, w teatrze, w kinie, w uroczystościach okolicznościowych.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, apele, uroczystości lokalne, akademie, konkursy, gazetki szkolne, klasowe, lekcje muzealne, biblioteczne, wycieczki.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy i biblioteki Rodzice
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji.	Sposoby rozwiązywania własnych problemów. Nauka umiejętności negocjacji i mediacji w sytuacjach zachowań agresywnych i egoistycznych.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, Zajęcia warsztatowe, apele, pogadanki, rozmowy u pedagoga, teatrzyk, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Dyrektor Rodzice
	Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania.	Uzmysłowienie uczniom przyczyny negatywnego postępowania. Doskonalenie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka.	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, praca w grupach, prezentacja przygotowanego materiału na forum klasy.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy, Pedagog Rodzice
	Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do	Ćwiczenie z uczniami prawidłowej relacji w sytuacjach konfliktowych. Niespójne zachowania	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, zajęcia świetlicowe, spotkania ze	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog

	podejmowania różnorodnych zachowań.	uczniów jako przyczyna wielu nieporozumień z dorosłymi (nauczyciele, rodzic) i rówieśnikami.	specjalistami	Rodzice
	Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania.	Dostarczenie wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych. Podnoszenie świadomości u uczniów związanej z rodzajami substancji niebezpiecznych dla zdrowia oraz z ich szkodliwością (papierosy, e-papierosy, alkohol, napoje energetyzujące, środki psychoaktywne oraz leki). Szukanie pomocy w przypadku zaistniałego problemu.	Lekcje wychowawcze, WDŻ, programy profilaktyczne, zajęcia warsztatowe, gazetki, apele, konkursy, ulotki	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świątlicy Pedagog Rodzice
	Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i Internetu.	Egzekwowanie od uczniów zasad korzystania z komputera (ergonomia), Internetu (cyberprzemoc), urządzeń mobilnych, TV, gier komputerowych. Krytyczne ocenianie informacji oraz ich źródeł, w szczególności związanych z Internetem. Analiza zagrożeń wynikających z zawierania wirtualnych znajomości. Uświadomienie rodzicom konsekwencji prawnych łamania zasad bezpieczeństwa dziecka w sieci i zagrożeń	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, apele, pogadanki, spotkania z policją, specjalistami, gazetki, konkursy, przerwy	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świątlicy Pedagog Rodzice

		<p>zdrowotnych wynikających z uzależnienia od komputera, urządzeń mobilnych i Internetu.</p> <p>Egzekwowania zasad bezpiecznego i rozsądnego korzystania z urządzeń cyfrowych (netykieta).</p> <p>Eliminowanie niepożądanych zachowań innych osób korzystających z technologii informacyjno – komunikacyjnej, z Internetu.</p>		
--	--	--	--	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasie VI

OBSZAR	ZADANIA	DZIAŁANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości.	Nabywanie umiejętności rozpoznawania własnych cech osobowości. Wskazywanie zależności podejmowanych działań przez uczniów od ich cech osobowości.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, ćwiczenia praktyczne, indywidualne i grupowe, drama, zajęcia warsztatowe	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice
	Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron.	Analizowanie i świadomość swoich mocnych i słabych stron. Kim jestem i jaki jestem. Akceptuję siebie.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, lekcje przedmiotowe, zajęcia sportowe, koła zainteresowań, konkursy.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Opiekunowie kół zainteresowań i organizacji (SKW) Pedagog Rodzice
	Rozwijanie właściwej postawy wobec	Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności.	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów

	zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego.	Bezpieczeństwo i higiena ucznia. Podnoszenie wiedzy ucznia na temat zagrożeń społecznych. Doskonalenie umiejętności zachowania się wobec zagrożenia zdrowie i życia swojego i innych.	pogadanki, apele, spotkania ze specjalistami, programy profilaktyczne.	Pedagog Rodzice
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu.	Nawiązywanie dobrych relacji z innymi, współpracy – dzieli się zadaniami i wywiązuje się z nich. Zawieranie kompromisów (negocjacje i mediacje).	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, przerwy, pogadanki, scenki, zajęcia warsztatowe, zajęcia świetlicowe.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice
	Uwrażliwienie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).	Uświadomienie uczniom , że każdy człowiek ma swoje problemy i potrzeby. Praca uczniów innych osób, klasy, szkoły, społeczeństwa. Egzekwowanie postaw altruistycznych. Nabywanie przez uczniów wiedzy o konkretnych sposobach udzielania pomocy.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, zajęcia świetlicowe, pogadanka, praca w grupie, akcje charytatywne.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog SU SKW Rodzice
	Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.	Sposoby porozumiewania się z innymi ludźmi – kultura na co dzień. Doskonalenie u uczniów umiejętności wyrażania własnego zdania, opinii, przekonań i poglądów.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciel świetlicy. Pedagog Rodzice
	Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka.	Analizowanie pozytywnych wzorców godnych naśladowania zaczerpniętych z literatury, filmu, środowiska.	Lekcje wychowawcze i WDŻ, zajęcia świetlicowe, Uczestnictwo w	Wychowawcy Nauczyciele WDŻ Nauczyciele świetlicy Pedagog

		Podkreślenie wartości rodziny, pogłębienie więzi rodzinnych. Tradycje rodzinne. Uświadamianie uczniom na czym polega wierność, zaufanie i dialog w relacjach rodzinnych.	apelach okolicznościowych, uroczystościach szkolnych, środowiskowych, Filmy edukacyjne,	Rodzice
	Rozwijanie samorządności.	Umiejętność organizacji kampanii wyborczej do samorządu uczniowskiego. Zachęcanie do udziału w wyborach i realizacji zadań wynikających planu pracy samorządu klasowego i szkolnego. Uczenie zasad demokracji.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, SKW, zajęcia świetlicowe, współpraca w grupie,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Opiekunowie SU, SKW Rodzice
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Rozwijanie zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności	Zachęcanie uczniów do ciągłego poszukiwania zainteresowań. Prezentowanie nowych zainteresowań. Wpływ zainteresowań na rozwój intelektualny człowieka. Jakie zainteresowania można rozwijać w szkole?	Lekcje wychowawcze, zajęcia dodatkowe na terenie szkoły i poza szkołą	Wychowawcy Opiekunowie zajęć dodatkowych Rodzice
	Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie.	Ćwiczenia prawidłowych postaw i zachowań uczniów w grupie rówieśniczej(uczeń umie uszanować zdanie innych oraz potrafi Bronić własnego zdania, uczeń umie powiedzieć „nie” na niewłaściwe propozycje, dokonuje trafnego wyboru.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, zajęcia warsztatowe, lekcje biblioteczne.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy, biblioteki. Pedagog Rodzice

		Kształtowanie umiejętności celowego korzystania z mediów społecznościowych (wybór wartościowych programów).		
	Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają.	Dokonywanie wyboru pozytywnych wartości. Szacunek i tolerancja do innych. Właściwe zachowanie. Odpowiedzialność za własne słowa i czyny.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, przerwy, wycieczki, uroczystości okolicznościowe.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy, Pedagog Rodzice
	Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego.	Kultywowanie tradycji szkolnej. Organizacja i aktywny udział w uroczystościach o charakterze rocznicowym i patriotycznym. Uroczyste obchody świąt narodowych i szkolnych.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, apele, uroczystości lokalne, akademie, konkursy, gazetki szkolne, klasowe, lekcje muzealne, biblioteczne, wycieczki.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy i biblioteki Rodzice
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.	Zapoznanie z instytucjami świadczącymi pomoc w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia, przemocą psychiczną i fizyczną (szkoła, MGOPS, Policja, Straż pożarna, pogotowie, ośrodek zdrowia, Niebieska Linia, telefon zaufania, itp.)	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, Zajęcia warsztatowe, apele, pogadanki, rozmowy u pedagoga, teatrzyk, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Dyrektor Rodzice
	Budowanie atmosfery	Rozwijanie poczucia	Lekcje wychowawcze,	Wychowawcy

	wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku.	bezpieczeństwa w szkole, grupie. Wzmacnianie u uczniów postaw wspierających w celu przełamania sytuacji lękowych.	przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, praca w grupach.	Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy, Pedagog Rodzice
	Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi.	Egzekwowanie prawidłowej relacji w sytuacjach konfliktowych. Precyzowanie uczniom wymagań, dotyczących porządanych przez szkołę zachowań, które zapewniają utrzymanie ładu społecznego i bezpieczeństwa.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, zajęcia świetlicowe.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice
	Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych.	Podniesienie kompetencji posiadanych informacji zachowania się w sytuacjach kryzysowych (ćwiczenia praktyczne). Sposoby radzenia sobie w takich sytuacjach (udzielanie pomocy, zagrożenia wynikające z zażycia substancji psychoaktywnych, reakcja na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu).	Lekcje wychowawcze, WDŻ, programy profilaktyczne, zajęcia warsztatowe, gazetki, apele, konkursy, ulotki.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice
	Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w	Egzekwowanie od uczniów zasad świadomego korzystania z komputera, Internetu (cyberprzemoc), urządzeń mobilnych. Wdrażanie do poszanowania prywatności własnej i cudzej.	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, apele, pogadanki, spotkania z policją, specjalistami, gazetki, konkursy, przerwy.	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice

	sieci.	<p>Krytyczne ocenianie informacji oraz ich źródeł, w szczególności związanych z Internetem.</p> <p>Analiza zagrożeń wynikających z zawierania wirtualnych znajomości.</p> <p>Uświadomienie rodzicom konsekwencji prawnych łamania zasad bezpieczeństwa dziecka w sieci i zagrożeń zdrowotnych wynikających z uzależnienia od komputera, urządzeń mobilnych i Internetu.</p> <p>Egzekwowanie zasad bezpiecznego i rozsądnego korzystania z urządzeń cyfrowych (netykieta).</p> <p>Uświadamianie uczniom zasad ograniczonego zaufania.</p>		
--	--------	--	--	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasie VII

OBSZAR	ZADANIA	DZIAŁANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.	Wdrażanie ucznia do świadomej działalności w zakresie oświaty zdrowotnej. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec określonych wartości i potrzeb zdrowotnych człowieka.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, ćwiczenia praktyczne, indywidualne i grupowe, zajęcia warsztatowe, spotkania z	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice

		Wdrażanie wychowanków do aktywnego działania na rzecz zdrowia swojego i innych. Uwzględnianie dobra innych osób podczas podejmowania różnych decyzji o działaniu.	pielęgniarką, WDŻ, zajęcia ze specjalistami	
	Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów.	Budzenie ciekawości poznawczej. Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczego wykorzystania. Uczenie świadomego planowania pod kątem określonych wyborów. Jak osiągnąć zaplanowany cel?	Lekcje wychowawcze, pogadanki, lekcje przedmiotowe, zajęcia sportowe, koła zainteresowań, konkursy, lekcje zawodoznawcze, spotkania z doradcą zawodowym	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Opiekunowie kół zainteresowań i organizacji (SKW) Doradca zawodowy Rodzice
	Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań.	Planowanie własnej nauki (plan dnia siódmoklasisty). Wyrabianie nawyku ekonomicznego gospodarowania czasem, dokonywanie właściwych wyborów. Motywowanie do systematycznego przygotowywania się do lekcji, sprawdzianu po VIII klasie.	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, pogadanki,	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Rodzice
	Podnoszenie poczucia własnej wartości, poprzez określanie osobistego potencjału.	Czy potrafię pozytywnie mówić i myśleć o sobie? Diagnozowanie swoich predyspozycji pod kątem wyboru zawodu i rozwijania zainteresowań.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, lekcje zawodoznawcze, zajęcia dodatkowe	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Doradca zawodowy Pedagog Rodzice

		Motywowanie uczniów do udziału w konkursach, występach.		
	Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	Dojrzałość – co to znaczy? Zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania. Akceptacja indywidualnego tempa rozwoju. Poznanie kryteriów dojrzałości biologicznej i psychicznej. Rozwój emocji w okresie dojrzewania (trening w nazywaniu i wyrażaniu uczuć). Umiejętność nazywania i akceptacja doświadczanych uczuć. Omawianie problemów wieku młodzieńczego i sposobu radzenia sobie z nimi.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, lekcje z pielęgniarką	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron.	Przypomnienie zasad zachowania się w różnych sytuacjach życiowych (strój, nasze reakcje, komunikacja, itp.). Kultura słowa oraz kultura dyskusji. Uczenie rozumienia siebie i drugiego człowieka. Nawiązywanie właściwych relacji z płcią przeciwną: koleżeństwo, przyjaźń, zakochanie, związek. Jak widzę siebie, tak mnie	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, przerwy, pogadanki, zajęcia warsztatowe, zajęcia świetlicowe, zajęcia biblioteczne, zajęcia zawodoznawcze	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Nauczyciel biblioteki Doradca zawodowy Rodzice

		widzą inni.		
	Kształtowanie umiejętności, szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności.	<p>Podjęmowanie działań okolicznościowych w szkole i środowisku.</p> <p>Kontynuowanie tworzenie tradycji klasowych i szkolnych.</p> <p>Zachęcanie do korzystania z oferty kulturalnej.</p> <p>Uczestnictwo w konkursach, występach.</p> <p>Wdrażanie uczniów do samorządności.</p>	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, pogadanka, praca w grupie, zajęcia warsztatowe, SU	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele przedmiotów</p> <p>Nauczyciele świetlicy</p> <p>Pedagog</p> <p>Opiekun SU</p> <p>Rodzice</p>
	Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat).	<p>Przedstawianie celów i przykładów działania organizacji społecznych skupiających młodych ludzi w Polsce.</p> <p>Wyjaśnienie idei wolontariatu i przedstawienie form działalności wolontariuszy.</p> <p>Branie udziału w życiu społecznym przez wolontariat, aktywność indywidualną.</p> <p>Działalność w SKW.</p> <p>Uwrażliwianie uczniów na osoby potrzebujące pomocy.</p> <p>Poznanie konkretnych sposobów jej udzielania.</p>	Lekcje wychowawcze, zajęcia świetlicowe, Samorząd SKW, apele, pomoc koleżeńska,	<p>Wychowawcy</p> <p>Nauczyciele świetlicy</p> <p>Pedagog</p> <p>Rodzice</p> <p>Opiekunowie Samorządu</p> <p>Opiekun SKW</p>
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.	<p>Dostarczanie różnorodnych propozycji wypełniania czasu wolnego.</p> <p>Formy spędzania wolnego czasu.</p>	Lekcje wychowawcze, zajęcia dodatkowe na terenie szkoły i poza szkołą,	<p>Wychowawcy</p> <p>Opiekunowie zajęć dodatkowych</p> <p>Rodzice</p>

		Zapoznanie z ofertą spędzania wolnego czasu na terenie miasta i gminy.		
	Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.	Kształcenie techniki efektywnego uczenia się. Przeszkody w efektywnej nauce. Przygotowanie fragmentu lekcji w celu prezentacji zainteresowań ucznia. Korzystanie z różnych źródeł wiedzy.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, lekcje biblioteczne	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Nauczyciel biblioteki Rodzice
	Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość.	Pracowitość i wytrwałość gwarancją osiągania sukcesu w szkole, konkursach. Dlaczego powinniśmy być odpowiedzialni za siebie i innych? Czy warto kłamać?	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, konkursy, zajęcia dodatkowe	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Rodzice
	Umacnianie więzi ze społecznością lokalną.	Kształtowanie odpowiednich postaw obywatelskich. Rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej (udział w imprezach lokalnych, wizyty w Muzeum Regionalnym w Bobolicach) Odwiedzanie lokalnych miejsc pamięci narodowej.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, apele, uroczystości lokalne, akademie, konkursy, gazetki szkolne, klasowe, lekcje muzealne, biblioteczne	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy i biblioteki Dyrektor Rodzice
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych	Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i	Uzmysławianie uczniom czego należy unikać w sytuacjach zagrażających życiu człowieka w ryzykownych zachowaniach.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, Zajęcia warsztatowe, rozmowy u pedagoga,	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog

	postępowanie.	Uczenie konstruktywnego odmawiania – postawa asertywna w profilaktyce. Uczenie decydowania o sobie i ponoszenia konsekwencji własnych decyzji. Korzystanie ze środków przekazu, w tym Internetu, w sposób selektywny, umożliwiającą obronę przed ich destrukcyjnym działaniem. Uzmysławianie uczniom, że są odpowiedzialni za własny rozwój i samowychowanie.	filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami	Dyrektor Rodzice
	Dostarczanie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich.	Ukazanie uczniom konsekwencji wynikających z nieprzestrzegania zasad, regulaminów szkolnych oraz łamania prawa, poszanowania mienia szkolnego i cudzej własności. Zapoznanie ucznia z procedurami szkolnymi. Pedagogizacja rodziców na temat konsekwencji uzależnień, w tym stosowaniu dopalaczy. Popularyzacja problematyki przestępczości wśród nieletnich dla rodziców i nauczycieli.	Lekcje wychowawcze, zajęcia świetlicowe, WDŻ, spotkania z przedstawicielem policji, szkolenia	Wychowawcy Nauczyciel świetlicy Nauczyciel WDŻ Pedagog Dyrektor Lider WDN Rodzice
	Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym.	Wyjaśnienie uczniom, na czym polega odpowiedzialność kobiety i mężczyzny za sferę seksualną.	Lekcje wychowawcze, WDŻ, spotkania ze specjalistami	Wychowawcy Nauczyciel WDŻ Pedagog Rodzice

		Dostarczanie uczniom wiedzy o AIDS i chorobach przenoszonych drogą płciową. Omawianie problemów z przedmiotowym traktowanie człowieka w sferze seksualnej – pornografia i prostytutka. Uzmysławianie uczniom, że aktywność seksualna podlega odpowiedzialności moralnej.		
	Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętych nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.	Przypomnienie uczniom zasad zgłaszania problemów w szkole (wychowawca, pedagog, dyrektor) Poznanie zasad korzystania z adresów internetowych instytucji, które służą pomocą w sytuacjach kryzysowych – telefon zaufania, niebieska linia, itp. Korzystanie z pomocy pedagoga i w razie potrzeby psychologa oraz poradni specjalistycznych. Umiejętność reagowania w sytuacji, gdy ktoś potrzebuje pomocy (Czy ktoś mi pomoże?)	Lekcje wychowawcze, WDŻ, programy profilaktyczne, zajęcia warsztatowe, gazetki, apele, ulotki	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Dyrektor Rodzice
	Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie siebie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem?	Kim jestem i jaki jestem? Poznanie swojego temperamentu, charakteru (wykorzystanie testów osobowości).	Lekcje wychowawcze, pogadanki, zajęcia z doradztwa zawodowego	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Rodzice

	Jakie są moje cele i zadania życiowe?			
--	---------------------------------------	--	--	--

Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasie VIII

OBSZAR	ZADANIA	DZIAŁANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Zdrowie – edukacja zdrowotna	Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązanie- charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.	Pomoc w odkrywaniu własnych możliwości, predyspozycji, talentów i ich twórczego wykorzystania. Rozpoznawanie predyspozycji zdrowotnych pod kątem wyboru zawodu. Udział w różnorodnych konkursach, związanych z profilaktyką zdrowia oraz wyboru zawodu. Wykorzystywanie wyobraźni w celu stworzenia różnorodnych prac o tematyce zdrowotnej – prace konkursowej	Lekcje wychowawcze, pogadanki, ćwiczenia praktyczne, indywidualne i grupowe, zajęcia warsztatowe, spotkania z pielęgniarką, WDŻ, zajęcia ze doradca zawodowym	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice
	Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.	Doskonalenie umiejętności planowania własnych działań w nauce, czasie wolnym, zajęciach dodatkowych. Rozwijanie aspiracji i potrzeb podejmowania realizacji wyznaczonych celów. Wyrabianie nawyku ekonomicznego gospodarowania czasem oraz umiejętności praktycznych, niezbędnych do	Lekcje wychowawcze, pogadanki, lekcje przedmiotowe, konkursy, lekcje zawodoznawcze, spotkania z doradcą zawodowym	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Opiekunowie kół zainteresowań i organizacji (SKW) Doradca zawodowy Rodzice

		satysfakcjonującego urzeczywistnienia dokonywanych wyborów.		
	Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności.	Uświadamianie uczniom konieczności ustalania zadań według kryteriów ważności (zadania bardziej i mniej ważne)podczas planowania pracy, nauki. Właściwe dysponowanie czasem podczas przygotowania do sprawdzianów, egzaminu, konkursów, występów.	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, pogadanki, Zajęcia dodatkowe, zajęcia z doradcą zawodowym	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Rodzice Doradca zawodowy
	Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości.	Uzmysłowienie uczniom ich możliwości. Samoocena ucznia. Podnoszenie samooceny ucznia poprzez angażowanie go do różnych zadań w szkole i poza nią.	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, lekcje zawodoznawcze, zajęcia dodatkowe	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Doradca zawodowy Pedagog Rodzice
	Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne.	Pozytywny wpływ aktywności ruchowej na zdrowie człowieka. Ćwiczenia ruchowe jako forma relaksacji (prezentacja).	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, lekcje z pielęgniarzką Udział uczniów w programie profilaktycznym „Trzymaj Formę”.	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Pedagog Rodzice
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron.	Uświadomienie uczniom, że każdej osobie ludzkiej należy się szacunek i poszanowanie godności – w rodzinie, szkole, klasie, narodzie. Uwzględnianie godności i	Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, WDŻ, przerwy, pogadanki, , zajęcia świetlicowe, zajęcia biblioteczne, zajęcia	Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Nauczyciel biblioteki Doradca zawodowy

		<p>dobra innych osób w podejmowaniu określonych decyzji o działaniu.</p> <p>Utrwalanie zachowań asertywnych.</p> <p>Uczestniczenie w zespołowym rozwiązywaniu problemów.</p> <p>Docenianie korzyści płynących ze współpracy nad osiągnięciem celów w klasie, szkole.</p> <p>Współpraca ucznia z innymi – dzielenie się zadaniami i wywiązywanie się z nich.</p> <p>Rozumienie znaczenia mowy ciała w kontaktach z innymi.</p> <p>Doskonalenie umiejętności pomagania sobie i innym (pomoc koleżeńska, działalność wolontariacka).</p>	<p>zawodowawcze, SKW, SU</p>	<p>Rodzice</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenianie różnic zadań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji.</p>	<p>Uzmysłowienie uczniom konieczności budowania wokół siebie kręgów wsparcia – grupy przyjaznych osób w szkole, wśród rówieśników, znajomych, rodziny.</p> <p>Ćwiczenie umiejętności słuchania propozycji innych osób.</p> <p>Rozwijanie postaw tolerancji i akceptacji.</p> <p>Mobilizowanie uczniów do budowania pozytywnego wizerunku klasy i szkoły.</p> <p>Budzenie u uczniów ciekawości poznawczej – rozpoznanie</p>	<p>Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, pogadanka, praca w grupie, zajęcia warsztatowe, zawody sportowe</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele przedmiotów Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice</p>

		zainteresowań i umiejętności uczniów w zakresie działań w klasie.		
	Rozwijanie potrzeby ciągłego doskonalenia siebie jako jednostki, członka rodziny, społeczeństwa.	Kształtowanie postaw obywatelskich (akademie, obchody świąt narodowych). Wpajanie szacunku do tradycji, historii, symboli narodowych. Podejmowanie działań okolicznościowych w szkole i środowisku. Utwierdzenie u uczniów wiary w siebie i własne możliwości, dobre planowanie samodzielnej nauki, samowychowania, samodoskonalenie. Motywowanie ucznia do osiągnięcia dobrego wyniku na sprawdzianie.	Lekcje wychowawcze, zajęcia świetlicowe, Samorząd Uczniowski SKW, apele, pomoc koleżeńska, reprezentowanie szkoły w imprezach gminnych i środowiskowych	Wychowawcy Nauczyciele świetlicy Pedagog Rodzice Opiekunowie Samorządu Opiekun SKW
Kultura – wartości, normy, wzory zachowań	Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości.	Kształtowanie postaw akceptacji wobec przedstawicieli innych narodów, ras, religii. Rozwijanie postaw tolerancji i akceptacji (prezentacja sylwetki znanej postaci, która swoją pracą, działalnością i przekonaniami akceptowała odmienności wyznania, przekonania). Wyrabianie poszanowania zwyczajów i tradycji grup, plemion, narodów w różnych regionach świata.	Lekcje wychowawcze, przedmiotowe, konkursy, uczestnictwo w koloni	Wychowawcy nauczyciele Rodzice

		<p>Co warto poznać i zobaczyć u innych – obyczaje, zabytki, sztuka, kuchnia, dziedzictwo przyrodnicze.</p> <p>Motywowanie uczniów do nauki języków obcych.</p> <p>Wyrobienie pasji poznawania świata i wykorzystanie praktyczne zdobytych wiadomości.</p>		
	<p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<p>Kształtowanie postaw związanych z człowieczeństwem.</p> <p>Okazywanie poszanowanie dla drugiego człowieka, środowiska przyrodniczego, kulturowego.</p> <p>Przestrzegamy zasad zachowania się w różnych sytuacjach – kultura na co dzień.</p> <p>Przekazanie uczniom wiedzy na temat działalności różnych organizacji pomocowych w Polsce i świecie.</p> <p>Motywowanie uczniów do podejmowania działań o charakterze wolontariackim.</p>	<p>Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, zajęcia świetlicowe, lekcje biblioteczne, SKW, SU</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Nauczyciel biblioteki Rodzice</p>
	<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>	<p>Udział uczniów w imprezach organizowanych w środowisku lokalnym.</p> <p>Promowanie szkoły w środowisku.</p> <p>Akcje charytatywne i społeczne na rzecz środowiska.</p>	<p>Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, konkursy, imprezy środowiskowe, SKW</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Rodzice</p>

<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<p>Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p>	<p>Zapoznanie uczniów z problemami uzależnień od: nikotyny, alkoholu, narkotyków, dopalaczy i innych środków psychoaktywnych. Dostarczenie wiedzy na temat mechanizmów uzależnień i wpływie na zdrowie oraz wskazanie społeczno – ekonomicznych, moralnych i prawnych skutków zażywania środków uzależniających i ich rozprowadzania. Uczenie postaw asertywnych w profilaktyce oraz decydowania o sobie i ponoszenia konsekwencji własnych decyzji. Wskazanie uczniom i rodzicom możliwości uzyskania pomocy w spożywaniu przez ucznia substancji psychoaktywnych. Współpraca z organizacjami, instytucjami, stowarzyszeniami zajmującymi się problematyka uzależnień. Pedagogizacja rodziców na temat konsekwencji uzależnień w tym stosowania dopalaczy. Uczestniczenie nauczycieli w prelekcjach prowadzonych przez specjalistów ds. uzależnień.</p>	<p>Lekcje wychowawcze i przedmiotowe, Zajęcia warsztatowe, rozmowy u pedagoga, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami, programy profilaktyczne. Analiza indywidualnych przypadków, stosowanie kar i nagród.</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Dyrektor Rodzice Lider WDN</p>
---	--	--	---	--

	<p>Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów.</p>	<p>Doskonalenie u uczniów rozróżniania komunikatów werbalnych i niewerbalnych. Poznanie przykładów barier komunikacyjnych. Konstrukttywne rozwiązywanie konfliktów – wykorzystanie elementów negocjacji i mediacji. Wskazanie uczniowi dróg wyjścia z sytuacji problemowej. Kogo prosić o pomoc w sytuacjach konfliktowych. Zrozumienie potrzeby udzielania wzajemnej pomocy i zwiększania zaufania do siebie.</p>	<p>Lekcje wychowawcze, zajęcia świetlicowe, WDŻ, spotkania z przedstawicielem policji, szkolenia, rozmowy i porady pedagoga</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciel świetlicy Nauczyciel WDŻ Pedagog Dyrektor Rodzice</p>
	<p>Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy.</p>		<p>Lekcje wychowawcze, WDŻ, spotkania ze specjalistami</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciel WDŻ Pedagog Rodzice</p>
	<p>Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych- określanie alternatywnych rozwiązań problemu.</p>	<p>Kształcenie u uczniów umiejętności określania konsekwencji związanych z zachowaniami ryzykownymi, sytuacjami problemowymi. Wskazywanie różnych dróg wyjścia z sytuacji problemowej. Propagowanie wzorów postaw do naśladowania. Mobilizowanie do zdobycia kontroli nad własną słabością i agresywnym zachowaniem.</p>	<p>Lekcje wychowawcze, WDŻ, programy profilaktyczne, zajęcia warsztatowe, gazetki,</p>	<p>Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel świetlicy Pedagog Dyrektor Rodzice</p>

	Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu- podstawy negocjacji i mediacji.	Wskazanie błędów młodzieży w relacjach uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – rodzic. Zapoznanie uczniów oraz ćwiczenia związane z negocjacją i mediacją.	Lekcje wychowawcze, pogadanki, spotkania z pedagogiem	Wychowawcy Nauczyciele, Nauczyciel światlicy Pedagog Rodzice
--	---	--	---	--

"Działania wychowawczo -profilaktyczne wspólne dla wszystkich oddziałów"

OBSZAR	ZADANIA	FORMY REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE
Współpraca z rodzicami	<p>Podjęcie współpracy z rodzicami w działaniach profilaktycznych.</p> <p>Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły (współorganizowanie imprez, wycieczek, spotkań).</p> <p>Zachęcanie rodziców do przekazywania 1% podatku na rzecz szkoły</p> <p>Komunikowanie o osiągnięciach i problemach uczniów (wyniki w nauce, zachowanie, egzaminy), umiejętność korzystania z informacji znajdujących się w e-dzienniku.</p> <p>Zapoznanie rodziców z dokumentami szkoły (statut, WSO, zasadami oceniania i zachowania, wymaganiami edukacyjnymi na poszczególne oceny, uzyskiwaniem wyższej oceny niż przewidywana z poszczególnych przedmiotów i zachowania, programem wychowawczo-profilaktycznym).</p> <p>Wyróżnianie rodziców : „Aktem podziękowania” i „Listem gratulacyjnym” zgodnie z procedurą ich przyznawania</p> <p>Wspieranie rodziców w rozwiązywaniu ich</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z rodzicami, - konsultacje pedagogiczne celem rozwiązywania trudnych problemów. - Spotkania z psychologiem. - Kontakty korespondencyjne, telefoniczne, mailowe . - Współpraca z Radą Rodziców. - Praca zespołowa nauczycieli i rodziców w ramach pomocy uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych. - wywiadówki, zebrania plenarne, spotkania otwarte 	<p>Dyrektor</p> <p>Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy</p> <p>Pedagog</p> <p>Doradca zawodowy</p>

	<p>problemów z dziećmi. Przeprowadzanie wywiadówek, zebrań plenarnych, spotkań otwartych i spotkań indywidualnych (NUR) zgodnie z planem pracy szkoły, Przeprowadzanie pedagogizacji rodziców (przynajmniej 1 raz w roku szkolnym) Informowanie rodziców o udzielanej w szkole pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów. Stała współpraca z Radą Rodziców</p>	<p>- indywidualne rozmowy z rodzicami,</p>	
<p>Współpraca ze środowiskiem lokalnym</p>	<p>Promowanie szkoły w środowisku. Prowadzenie strony internetowej szkoły. Przygotowanie uczniów do pełnienia ról społecznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie imprez środowiskowych. - Udział w konkursach. - Akcje charytatywne, działalność wolontarystyczna. - Umieszczanie informacji i artykułów w prasie lokalnej. 	<p>Dyrektor Nauczyciele Wychowawcy Pedagog Doradca zawodowy</p>
<p>Praca z Patronem</p>	<p>Przybliżanie sylwetki Patrona Szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie i udział uczniów, rodziców w uroczystościach związanych z Patronem, „Dzień Patrona” i inne - Udział w konkursach wiedzy o Patronie na szczeblu klasowym, szkolnym oraz pozaszkolnym. - Czytanie i zachęcanie do czytania utworów Henryka Sienkiewicza - Wykonanie gazetek klasowych i szkolnych związanych z Patronem - Udział Szkoły w Złotach Szkół Sienkiewiczowskich Prowadzenie Kroniki Patrona 	<p>Dyrektor Wychowawcy Nauczyciele Nauczyciel biblioteki</p>

Wnioski i rekomendacje z diagnozy przeprowadzonej we wrześniu 2019r. wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Zarówno wśród uczniów, jak i rodziców przeprowadzono ankietę. Celem ankiety przeprowadzonej wśród uczniów i rodziców było poznanie czynników chroniących i czynników ryzyka oraz funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym i domowym. Nauczycielom zadano pytania dotyczące modyfikacji Programu Wychowawczo – Profilaktycznego. W badaniu wzięło udział 103 uczniów z klas IV, V, VI, VII i VIII oraz 59 rodziców. Uczniom i rodzicom zadano pytania dotyczące funkcjonowania w środowisku szkolnym i domowym, bezpieczeństwa, przemocy, uzależnień od środków psychoaktywnych oraz telefonów i komputera, spędzania wolnego czasu, udziału w zajęciach pozalekcyjnych. W ankiecie dla nauczycieli wzięło udział 27 nauczycieli, którzy odpowiedzieli na 11 pytań dotyczących modyfikacji programu.

WNIOSKI:

1. W opinii rodziców i uczniów uczniowie lubią przebywać w towarzystwie kolegów/koleżanek..
2. Większość rodziców i uczniów uważa, że nauczyciele wspierają uczniów w trudnych sytuacjach.
3. W opinii rodziców uczniowie czują się w szkole bezpiecznie. Jednak 31,4% uczniów nie czuje takiego bezpieczeństwa.
4. Zarówno rodzice, jak i uczniowie twierdzą, że nauczyciele szanują godność dziecka.
5. Według większości rodziców uczniowie nie doświadczają przemocy w szkole. Jednak spora ich grupa (37%) twierdzi, że ich dziecko doświadczyło takiej przemocy. Uczniowie twierdzą, że koledzy nie zawsze ich szanują i zdarzają się sytuacje, w których doświadczają z ich strony wrogości.
6. W opinii rodziców i uczniów w szkole podejmowane są działania w kierunku przeciwdziałania agresji i przemocy wśród uczniów. W obu grupach są jednak osoby, które nie mają na ten temat wiedzy.
7. Zarówno rodzice i uczniowie twierdzą, że występuje przekaz o tym, co się dzieje w szkole, choć uczniowie nie zawsze te informacje rodzicom przekazują.
8. W szkole są podejmowane działania, które służą przeciwdziałaniu uzależnieniom. Spora grupa rodziców i uczniów nie ma wiedzy na ten temat.
9. Uczniowie w większości nie mieli kontaktu z niebezpiecznymi dla zdrowia substancjami. Jest jednak grupa uczniów, która do takiego kontaktu się przyznała. (około 23%). Uczniowie najczęściej stosują środki niebezpieczne dla zdrowia w szkole, w domu i u kolegów. Jednocześnie 20,6% uczniów nie zna negatywnych skutków zażywania środków uzależniających.
10. Według rodziców ich dzieci spędzają czas przy telefonie/ komputerze od 1 do 3 godzin lub poniżej godziny. Podobnie uważają uczniowie.

11. Dzieci uczestniczą lub czasami uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych. Z zajęć tych nie korzysta 27,5% uczniów.
12. W czasie wolnym uczniowie z rodziną najczęściej wyjeżdżają, oglądają telewizję, odrabiają lekcje i grają w gry planszowe.
13. Nauczyciele uważają, że tematyka godzin wychowawczych i zajęć profilaktycznych przyczyniła się całkowicie lub częściowo do lepszego funkcjonowania uczniów w szkole. Uczniowie najczęściej zgłaszają im swoje problemy.
14. Nauczyciele zauważają zachowania agresywne i przemocowe i reagują na nie. Uważają, że uczniowie czują się w szkole bezpiecznie.
15. Według nauczycieli uczniowie mają kontakt ze środkami uzależniającymi (z obserwacji wynika, że najczęściej są to e-papierosy i napoje energetyzujące). Podejmują oni działania zapobiegające uzależnieniom.
16. W opinii nauczycieli działania wychowawczo – profilaktyczne wspomagają rozwój ucznia.
17. Nauczyciele informują uczniów o możliwości uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych i zachęcają ich do skorzystania z oferty.
18. Nauczyciele dobrze i bardzo dobrze oceniają współpracę z rodzicami.
19. Ankieta została skierowana do 44 nauczycieli, wszyscy odczytali wiadomość, natomiast ankietę wypełniło 27 osób. Podobnie wśród rodziców – 297 osób otrzymało ankietę, z informacją zapoznali się 234 osoby, a wypełniło 59 rodziców.

REKOMENDACJE:

1. W każdym roku szkolnym zaplanować działania z wykorzystaniem instytucji zewnętrznych realizujących programy z zakresu przeciwdziałania agresji i przemocy, w których będą uczestniczyć uczniowie, rodzice i nauczyciele. W tym roku szkolnym będzie to program „Młodzi Przeciw Przemocy” realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.
2. W dalszym ciągu planować w każdym roku szkolnym zajęcia, wyjazdy profilaktyczne do Ośrodka Terapii i Uzależnień w Darżewie.
3. Wykaz zajęć pozalekcyjnych należy na bieżąco aktualizować i umieszczać na stronie internetowej szkoły, aby rodzice mieli możliwość zapoznania się z ofertą na dany rok szkolny.
4. Na zebraniu z rodzicami (12 grudnia) wychowawcy klas przedstawią rodzicom wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych. Jednocześnie uświadomią rodzicom, że elementem

współpracy ze szkołą jest udział w badaniach ankietowych, których wyniki służą polepszeniu pracy szkoły.

INTEGRACJA DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH SZKOŁY I RODZICÓW.

1. Włączenie rodziców do pracy przy realizacji zamierzeń wychowawczych i profilaktycznych:

- Badanie opinii rodziców odnośnie skuteczności realizowanych działań wychowawczo-profilaktycznych
- Udział rodziców w tworzeniu programu wychowawczo-profilaktycznego i innych dokumentów szkoły
- Udział w uroczystościach klasowych, szkolnych, środowiskowych
- Wspólne planowanie działań wychowawczych oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka
- Doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców poprzez udział w pedagogizacji, pogadankach, rozmowach, spotkaniach z zaproszonymi specjalistami
- Porady i konsultacje dla rodziców, informowanie o możliwościach pomocy specjalistycznej (PPPP, instytucje)
- Uwzględnianie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania i profilaktyki

EWALUACJA PROGRAMU – BADANIE I OCENA

Diagnostuj – Planuj – Działaj - Badaj i Oceniaj – Zmieniaj

Program wychowawczy podlega ewaluacji wewnętrznej poprzez:

1. Wnioski z nadzoru pedagogicznego prowadzonego przez dyrektora szkoły dotyczącej sytuacji wychowawczej w szkole.
2. Wnioski wypracowane przez nauczycieli na zebraniach rady pedagogicznej i zespołów przedmiotowych i wychowawczych.
3. Wnioski wynikające z badania wybranych obszarów programu wychowawczo – profilaktycznego wśród uczniów, rodziców, nauczycieli.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta skierowana do uczniów, rodziców i nauczycieli,
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolnych, przeprowadzona przez zespoły wychowawcze, pedagoga,
- coroczna ocena sytuacji wychowawczej w klasie, przygotowana przez wychowawców,
- analiza dokumentacji (wychowawcy, pedagoga), dzienników,
- obserwacje, wywiady z uczniami, rodzicami, nauczycielami.

Opracował zespół w składzie:

1. Bartczak Monika
2. Karwowska Danuta
3. Krauze Małgorzata
4. Malinowska Elżbieta
5. Michalak Małgorzata

Uchwała Rady Rodziców z dnia 11.10.2019r.

Uchwała Rady Pedagogicznej z dnia 14.10.2019r.